

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**
**Директорат стратегічного планування,
координації політики та євроінтеграції**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 289-86-22, (044) 289-70-60,
E-mail: info@mlsp.gov.ua, сайт: www.msp.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37567866

від 05.07. 2023 р. № 29/0/215-23

На № _____ від _____

Кононенко М. Г.

foi+request-114411-
8320dca6@dostup.pravda.com.ua

30 110230 574531
02001

Директорат стратегічного планування, координації політики та євроінтеграції разом із Директоратом розвитку соціального страхування та пенсійного забезпечення Міністерства соціальної політики в межах компетенції розглянув Ваш запит від 29.06.2023 щодо визначення в законодавстві поняття „непрацездатна особа” та повідомляє.

Відповідно до статті 1 Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” непрацездатні громадяни – це особи, які досягли встановленого цим Законом віку, що дає право на призначення пенсії за віком, у тому числі на пільгових умовах, та досрочної пенсії, або особи з інвалідністю, у тому числі діти з інвалідністю, а також особи, які мають право на пенсію у зв’язку з втратою годувальника відповідно до закону.

Також згідно із статтею 26 Закону України „Основи законодавства України про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” до страхових випадків, з настанням яких надаються матеріальне забезпечення та соціальні послуги, належить, зокрема тимчасова непрацездатність.

При цьому відповідно до статті 1 Закону України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” підставою для звільнення від роботи, призначення страхових виплат відповідно до законодавства про соціальне страхування є листок непрацездатності – сформований програмними засобами електронного реєстру листків непрацездатності на підставі медичного висновку про тимчасову непрацездатність або документа, що засвідчує факт усиновлення дитини, і зареєстрований за єдиним реєстраційним номером цього реєстру електронний документ.

Статтею 15 цього Закону визначено перелік страхових випадків, у разі настання одного з яких застраховані особи надається допомога по тимчасовій непрацездатності у формі страхових виплат, які повністю або частково компенсують втрату заробітної плати (доходу):

- 1) тимчасова непрацездатність внаслідок захворювання або травми, не пов'язаної з нещасним випадком на виробництві, а також тимчасова непрацездатність на період реабілітації внаслідок захворювання або травми, не пов'язаної з нещасним випадком на виробництві;
- 2) догляд за хворою дитиною;
- 3) догляд за хворим членом сім'ї;
- 4) догляд за дитиною віком до трьох років або дитиною з інвалідністю віком до 18 років у разі хвороби матері або іншої особи, яка доглядає за цією дитиною;
- 5) догляд за дитиною віком до 14 років або за дитиною з інвалідністю віком до 18 років на весь період надання реабілітаційної допомоги, за наявності медичного висновку про необхідність стороннього догляду за дитиною;
- 6) карантин, встановлений уповноваженими відповідно до закону органами;
- 7) перебування в закладі охорони здоров'я, на самоізоляції під медичним наглядом у зв'язку з проведенням заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), а також локалізацію та ліквідацію її спалахів та епідемій;
- 8) тимчасове переведення застрахованої особи відповідно до медичного висновку на легшу, нижчеоплачувану роботу;
- 9) надання реабілітаційної допомоги з протезування та ортезування у стаціонарних умовах у реабілітаційних закладах, реабілітаційних відділеннях, підрозділах закладів охорони здоров'я.

Крім того згідно із статтею 1 Закону України „Про прожитковий мінімум” до осіб, які втратили працездатність, відносяться особи, які досягли встановленого законом пенсійного віку, особи, які досягли пенсійного віку, що дає право на призначення пенсії на пільгових умовах, та непрацюючі особи, визнані особами з інвалідністю в установленому порядку.

Також частиною третьою статті 75 Сімейного Кодексу України визначено, що непрацездатним вважається той із подружжя, який досяг пенсійного віку, встановленого законом, або є особою з інвалідністю I, II чи III групи.

Одночасно повідомляємо, що листи Мінсоцполітики не є нормативно-правовими актами, вони носять інформаційний, рекомендаційний характер і не встановлюють нових правових норм.

**Заступник генерального директора Директорату
стратегічного планування, координації політики
та євроінтеграції – керівник експертної групи
з питань рівня життя та соціальних стандартів**

Ніна ПДЛУЖНА

30 | 1.0230 | 57453 |

 02002